No. 2229 Zaterdag 25 September 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden f. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Stoomverbinding

Curaçao--Bovenwindsche eilanden.

Door het vergaan van den paketschoener *„Ina Vanterpool"* is de kwestie: verbinding Curaçao-Bovenwindsche eilanden, weer actueel geworden.

Er zijn in den loop der jaren al heel wat boomen opgezet, omtrent die kwestie; en toch is ze eigenlijk zoo eenvoudig als de dag.

Waarom men in de laatste vijftien jaren maar telkens weer z'n toevlucht heeft genomen tot een schommelende schuit, al hebben we dan in haar soort prachtschepen gehad als de „Estelle", en de pas zoo ongelukkig aan haar eind gekomen *„Ina Vanterpool"*, zijn wij zoo vrij niet te begrijpen. En misschien zal wel niemand, die niet eenigszins in de geheimen der bureaucratie is ingewijd, dat begrijpen.

Want een feit is, dat er jaren lang sommen zijn uitgegeven voor een verbinding, die op z'n zachtst gesproken: miserabel was.

Ik geef 't je te doen, als je geen geroutineerd en gehard zeeman bent, acht, tien á twaalf dagen op zoo'n schuit door te brengen,-beklagenswaardig slachtofier van al de grillen en nukken van weer en wind.

En voor den modernen, aan steeds meer comfort gewenden mensch, is zoo'n dagenlange reis per zeilschip, toch wel het toppunt van eilende.

Reeds jaren, jaren geleden was men daarvan overtuigd, en onderhield het Gouvernement een geregelde stoomverbinding met de Bovenwindsche eilanden, ofschoon toentertijd Curaçao nog prijkte met den treurigen naam van „noodlijdende kolonie."

En nu de middelen veel ruimer vloeien en Curaçao op elk gebied een reuzensprong vooruit gemaakt heeft, en de toekomst zich zoo schoon laat aanzien, als misschien nooit te voren, nu gaat 't toch niet aan onze kostelijke centen nog te besteden aan zoo'n verbinding, die reeds lang uit den tijd is. Nu gaat 't toch niet aan, de ambtenaren,- hoofd- zoowel als subalterne te dwingen, nog van de ouderwetsche en gansch verouderde verbinding per zeilschip gebruik te maken.

Waarom nu nog fl. 24.000,- zegge vier en twintigduizend gulden- jaarlijks uitgeven voor een verbinding waarvan feitelijk iedereen alleen noodgedwongen en tegen zijn zin gebruik maakt?

Het streven naar wat meer comfort, ook wat reisgelegenheid betreft, heeft zich in den laatste jaren zoo sterk ontwikkeld, dat er bijna niemand meer overdenkt, en de ambtenaren allerminst, om de reis van Aruba naar Curaçao, die toch in den regel op z'n hoogst twee dagen vraagt, nog per zeilschip te maken. Iedereen geeft er de voorkeur aan, te wachten op een stoomboot die zoo nu en dan Aruba aandoet, al kost hem dan zoo'n reisje ongeveer driemaal zooveel als per zeilschip.

Het is dus niet meer dan billijk, dat het Gouvernement met de redelijke eischen zijner Ambtenaren rekening houdt, en niet meer zijn toevlucht neme tot een zeilschip, maar ten spoedigste trachte een geregelde stoomverbinding tusschen Curaçao en de Bovenwindsche eilanden tot stand te brengen. Reeds jaren is er in de Staten Generaal bij herhaling op aangedrongen. Nu doet zich de gelegenheid voor. Welnu laat het Gouvernement deze gelegenheid benutten.

Booten van de K. W. I. M. en Horn-Linie schepen doorkruisen de Caraibische zee in alle richtingen. Wij kunnen ons moeilijk voorstellen, dat voor den prijs van fl. 24.000 niet de een of andere maatschappij te vinden zal zijn om maandelijks of om de zes weken, n.l. 2 keer per kwartaal, de drie Bovenwindsche eilanden aan te doen. En al zou 't eenigszins duurder worden, wel nu, wat zou dat?

We leven nu eenmaal in een tijd dat de mensch wat meer comfort verlangt — en bovendien zal dat meerdere, wat 't misschien kosten mogen, wel niet zoo'n invloed hebben op ons budget, dat de Hooge Wetgever in het Moederland er ons leelijk op zal aankijken.

Zoo oppervlakkig beschouwd schijnt er dus alles voor te zijn, om ten spoedigste die stoomverbinding tot stand te brengen. Geen die er iets bij verliest en velen die er bij winnen. Want de mail —verzending is goedgeregeld over Porto-rico en St. Thomas. En voor passagiers en lading is een maandelijksche gelegenheid, of des noods 2 reizen per kwartaal zeer zeker voldoende.

't Is daarom, dat wij het Bestuur deze zaak in ernstige overweging geven.

Romdom het Euch. Congres.

Nabetrachtingen.

Het te Parijs verschijnende weekblad „La Vie Catholique" brengt in zijn jongste aflevering een belangwekkende nabetrachting van de hand van Mgr. Emmanuel Chaptal, hulpbisschop van Parijs, over het nog versch in het geheugen liggende Internationale Eucharistische Congres van Chicago.

„Wat de geschiedenis het eerst in haar annalen zal vermelden," aldus schrijft Mgr. Chaptal, „is het gewrochte wonder van de stilzwijgende instemming van alle burgers der Vereenigde Staten: zij zijn er in geslaagd om zich tegenover hun talrijke gasten uit alle werelddeelen te gedragen in volledige overeenstemming met den tekst der Amerikaansche constitutie, welke de eerbiediging van de godsdienstige stroomingen verzekert.

„Twintig millioen Amerikaansche katholieken wilden te Chicago ten overstaan van geheel de beschaafde wereld getuigen van de onwrikbaarheid van hun geloof in de tegenwoordigheid van Jezus Christus in de H. Eucharistie en zij wilden dit mysterie omhullen met plechtigheden, zooals de menschheid nog nooit gekend had. Het geheele Amerikaansche volk wilde, dat dit Amerikaansche streven een volledig succes zou worden.

Een boodschap van den President, aan den Pauselijken Legaat, overgebracht door een Staatssecretaris, de officieele medewerking der gemeenteraden van New-York en Chicago, de daadwerkelijke instemming van de gouverneurs der Staten New-York en Michigan, zakenmenschen, Protestanten die aan Kardinaal Mundelein geld aanboden, zooveel als Hij maar zou wenschen, de onmetelijke met Amerikaansche en Pauselijke kleuren bevlagde straten, woonhuizen van Israelieten, welke met de Pauselijke kleuren versierd waren, meerdere andersdenkende voormannen, die de menschen aanspoorden, deel te nemen aan de Eucharistisch samenkomsten, een politiecorps, dat belast was met de grootst mogelijke zorg voor de processie en voor de persoon van kardinalen en bisschoppen, dagbladen, welke doorgaans een geheel andere meening verkondigen welke zich er thans op toelegden het Eucharistisch dogma te verkondigen, welke de meest aangrijpende photo-pagina's voorzetten aan hun voor het bovenuatuurlijke leven het meest gesloten lezers — en er met juistheid en competentie beschrijvingen van gaven — ziedaar feiten, waarvoor Amerika zich in Juni 1926 geplaatst zag. Dat alles speelde zich af en het zal zich in de geschiedenis der menschheid ongetwijfeld niet vaak herhalen.

Doch is dat alles? Zal het congres slechts een historisch moment zijn, waaruit verder niets meer zal voortvloeien, behalve dan de eer, die toekomt aan het vrije Amerika?

„Neen, want de resultaten van dit congres zijn zeer zeker onmetelijk talrijk en van diepgaande strekking."

„Ik geef hier," aldus vervolgt Mgr. Chaptal, „het woord aan Amerikaansche persoonlijkheden, die beter dan ik kunnen oordeelen over de uitwerking, welke deze gebeurtenissen op de bewoners der nieuwe wereld zullen hebben.

„Volgens Mgr. Shakan, den hooggeleerden, sympathieken en zeer voorkomenden rector van de Katholieke Universiteit van Washington, zullen, wanneer gewestelijke Eucharistische congressen het werk van het Congres van Chicago zullen voortzetten, de meest belangrijke leerstellingen van onzen godsdienst ingang vinden bij zielen, die er tot heden niet 't minst van op de hoogte waren en thans verlangend zijn, ze nader te leeren kennen. En zoo zijn er velen. De eminente prelaat is van meening, dat — ondanks vijftig jaren van industrieelen bloei, ondanks de verwoestingen, aangericht door de materieele theorieën, welke den intellectueelen horizont kwamen verduisteren — de Amerikanen in werkelijkheid geloovig zijn gebleven en dat hun godsdienstige ongerustheid hen ongetwijfeld terug zal voeren tot de

De man van het zonnegas.

Faradac schrijft in de Tijd:

Het prestige van de wetenschap sinds het einde der 18e eeuw is iets grootsch en mysterieus tevens.

Hoe groot de indruk is die „de vlucht der wetenschappen" op den mensch van heden maakt, weten wij het best aan een succes als dat van Prof. Keesom, die nu voortaan over de geheele wereld de man ven het Helium is, de man van het zonnegas,

De eerbiedwaardige bewondering van Jan-en-alle-man voor het tot vasten vorm brengen van Helium is opmerkelijk, omdat moeilijk gesproken kan worden van natuurlijke dankbaarheid van het „publiek" voor een daad waarvan het de „portée" niet begrijpt, maar waarvan het ook de daad zelf niet kent.

Aan de bittertafel, op de sociëteit of waar ook:

A: Prachtig die ontdekking van Prof. Keesom in Leiden. hé!

B: Ja zeker, . . . Wat heeft hij eigenlijk ontdekt?

C: Het Helium!

D: Wel neen, dat had zijn voorganger Prof. Kamerlingh Onnes al ontdekt!

C. Neem me niet kwalijk, maar jij bent van die dingen nu eenmaal op de hoogte.

D: Op de hoogte?! Op de hoogte? Maar toch, je leest die dingen en met 'n beetje geheugen . , . .

E: Hoor eens ik heb eerbied voor je geheugen, maar nu geloof ik toch, dat je mis bent, want Kamerlingh Onnes heeft 't Helium vloeibaar gemaakt.

D: Ja, dat kan ook wel! Dan heeft Keesom het nu in vasten vorm gebracht.

B: Nu zullen jelui me we héél dom vinden. Maar wat is eigenlijk Helium?

A: 'n Delfstof, geloof ik.

B: Dat lijk me erg onwaarschijnlijk! Want als Kamerlingh Onnes die delfstof vloeibaar heeft gemaakt en Prof. Keesom ze in vasten vorm heeft gebracht, dan zijn ze weer, waar ze waren vóór dat ze begonnen. (Gelach).

E: Laten we niet al te veel lachen, want Helium is nu wel 'n gas, maar, 'n gas is misschien ook 'n delfstof! Ik weet 't niet meer, maar bij delfstof hoeft ge niet alleen aan steenkool te denken!

C: Ik hoef me gelukkig van deze zaken niet veel aan te trekken, want ik ben op 't gymnasium geweest . , . .

E; Wij hebben met elkander van die zaken niet bijster veel verstand, maar 't is toch voor Leiden maar prachtig met haar koude-lucht-laboratorium, 't vreemde woord ervoor kan ik niet onthouden . . , .

Wij willen het gesprek niet verder beluisteren en alleen maar herhalen, dat de vereering van de wetenschap en haar helden iets mysterieus heeft.

Door de geheele aarde werd met of zonder draden geseind:

„Prof. Keesom, de opvolger van Prof Kamerlingh Onnes aan het cryogeen-laboratorium van de Leidsche universiteit, heeft op 1 Juli Helium tot vasten toestand gebracht."

De menschheid in haar geheel weet bij stukken na niet, waar het over gaat, maar zij gedenkt met eerbied en ontzag Prof. Keesom die door zijn zeer bijzonder succes een held der wetenschap is geworden.

't Is ons vaak opmerkelijk voorgekomen, dat de mystische vereering der wetenschap, en dat de populariteit harer helden, juist gekomen is op het einde der 18e eeuw, toen de ontwikkeling der kunsten (behalve de muziek) in onze beschavingsgolf tot een soort natuurlijk einde was gekomen (het beeldend vermogen der kunsten tot een uiterste ontwikkeld). De vereering voor de wetenschap is gevolgd op de vereering van de kunst en bij de groote massa is die vereering iets gelijksoortigs.

't Is een voor alle beschaafden verleidelijk denkbeeld, dat er eeuwen geweest zijn, dat „het volk" de kunst heeft meegeleefd. Maar wij meenen hoe langer hoe meer dat dit een echt denkbeeld is, d. w. z. een beeld dat door het denken ontstaat, maar in flagranten strijd is met de werkelijke toedracht der feiten.

Uit de prachtige studie „Demosthène van Georges Clemenceau vertalen wij voor u deze zinnen;

„ . . . Groote en kleine menschen zijn slechts historie-stof (poussière d'histoire) van de hoogste en van de laagste daden blijft slechts een nevelachtige herinnering over, die ons te vaak in staat zelf de vervlogen levens te vervormen teneinde ze te gebruiken als wapenen in de geestelijke bedrijvigheid van den dag. Dat lijkt alles héél ver van den eeuwige gerechtigheid die uit de vallei van Josaphat verwacht wordt te zullen klinken . . . ,'

Voor zoover als ons deze dingen in de vallei van Josaphat nog zullen interesseeren, zou 't wel eens kunnen blijken, dat het volk ook in de groote tijden der kunsten nooit bewust met deze heeft meegeleefd. En dat b.v. haar groote mannen als 'n Rafaël, 'n Michel Angelo, of 'n Da Vinci door de massa vereerd werden, wij zeggen niet op commando, maar vanuit een mysterieus gevoel, dat in de hoofden en harten der kunstenaars in zekere tijden het beste der menschheid te vinden was.

Dit gevoel nu heeft zich verplaatst, en de beteekenis van het prestige der wetenschap wordt er niet minder om, als wij constateeren, dat wij „op goed geloof" in de grootheid onzer geleerden gelooven.

In „goed geloof" d.w.z. in „heilig idealisme." Want bij eenig nadenken is die vereering van de wetenschap en haar grooten niet het besef bij de menschheid. dat zij direct nuttig werk kan verrichten. Want het is ook tot het groote publiek doorgedrongen, dat de nuttige uitvindingen der laatste eeuw wel in nauw verband staan met „de wetenschap", maar ook dat de uitvinders van het slag der gebroeders Wright b.v. die met houtjes en touwtjes aan het vliegtoestel werkten, anderen zijn dan de geleerden van het slag Lorentz, Einstein. En nu vereert het menschelijke idealisme de onnuttige geleerden zeker het meest, — mogelijk ook, omdat zij niet rijk worden.

Nu mengt zich zeker in onze vereering vaak een nationalistisch element. Verre van ons hiervoor te schamen, achten wij het natuurlijk en gezond, dat wij ras- en stamgenooten, die zich onderscheiden meer dan anderen, dankbaar gedenken. Of doet het 't Hollandsch hart geen goed te lezen, dat op 'n Engelsch congres, waar onze groote Lorentz schitterend in een hem toch nieuwe taal een geniale voordracht hield, door een Britsch voorzitter werd gehuldigd met de uitdrukking, dat prof. Lorentz kwam uit een land, waar op één vierkanten mijl meer „Genius" gevonden werd, dan in heel het vereenigde koninkrijk?

De vereeniging voor het geniale, voor „de vonk" voor het diepe inzicht of voor de hooge vlucht der denkbeelden, laten wij dat toch levend houden! De behoefte te bewonderen is immers een vorm der liefde.

Bewonderen en begrijpen behoeven immers niet saam te gaan. Het niet volledig begrijpen van een daad is misschien een „conditio sine qua non" voor het bewonderen.

Hoe dan ook, laten wij, Katholieken, vooral nooit achterblijven in het bewonderen. Ook niet, als het ons eens minder gemakkelijk gemaakt wordt dan in het speciale geval van prof. Keesom. De man van het vaste zonnegas immers is niet alleen onze landmaar ook onze geloofsgenoot.

Al lijkt het onze jongeren lang geleden, dat de kwalificatie „katholieke geleerde" als een soort contradictio in terminis beschouwd werd, nauwelijks 'n halve eeuw terug was dit toch het geval.

De jongeren kunnen zich er moeilijk volledig indenken, welke satisfactie of er ook op dit gebied voor ons ouderen in is gelegen, dat het katholicisme, dat de levensbeschouwing van een Dr. Keesom, nu niet meer zooals in hun jeugd, met eenig fatsoen voor een achterlijke levenshouding kan uitgemaakt worden. waar het nu te duidelijk blijft, dat de katholieke meeningen allerwegen eerder gelden als „des opinions d'avantgarde."

Maar om nu geheel terug te keeren tot den man, die op 1 Juli l.l. het laatste gas tot vasten vorm dwong, tot den man om wiens portret wij onze hulde willen neerleggen: als dit blad verschijnt zal hij, de stoere, markante Hollandsche figuur in „l'Institut International du Froid" te Parijs verslag hebben uitgebracht van de prestatie die hij met zijn toegewijde helpers van het cryogene laboratorium heeft kunnen verrichten.

En met den naam van den grooten physicus, die Keesom gebleken is te zijn, zal weer eens te meer de naam van ons kleine land en van ons kleine volk genoemd worden met eere.

De Nederlanders zullen dan weer aangeduid kunnen worden als een volk met vruchtbaar vernuft in de eeuwen van wetenschap, zooals het in de eeuwen der kunst onnavolgbare schilders heeft voortgebracht. . . . . . en daar kunnen wij tenslotte wel weer een stuk of wat wereldkampioenschappen wielrennen voor verliezen.

diepst liggende en meest aangrijpende mysteriën van de Katholieke Kerk.

Deze godsdienstige gevoelens zijn zoo levendig, zoo intens, zoo zeker, dat de mannen der politiek de belangrijkheid er van moesten erkennen. President Coolidge, die ambtshalve op de hoogte moet zijn van hetgeen er in het volk omgaat, weet heel goed, dat zijn godsdienstige opvattingen weerklank vinden in de ziel van het volk en hem de sympathie verzekeren van de massa's, niettegenstaande vijftig millioen van zijn medeburgers bij de jongste volkstelling niet wenschten te verklaren, tot eenig kerkgenootschap te behooren!

Mg. Chaplan verhaalt in zijn artikel verder, hoe een Protestantsche vader bij Mgr. Shakan kwam en hem verzocht zijn zoon toe te laten tot de Katholieke Universiteit. Mgr. Shakan stond verbaasd over de antwoorden, welke het jongmensch hem op de gestelde vragen wist te geven en vroeg den vader, of zijn zoon dan niet Protestant was.

„Zeker wel," antwoordde de vader „doch een Kerk met zulk een vertrouwen in Haar beginselen, een Kerk, die reeds 2000 jaar bestaat en zoodanig over de aarde verspreid is, verdiend bestudeerd te worden, en daarom is het mijn wensch, dat mijn zoon die Kerk in Haar meest aangrijpende mysteries, in Haar meest belangrijke godsdienstige uitingen, nauwkeurig leert kennen."

„Veel terrein is nog voor de H. Kerk te bewerken in Amerika", gaat de Doorluchtige schrijver voort. Duizenden en duizenden Italiaansche en Poolsche immigranten moeten weer in het parochiaal verband worden teruggebracht. Tien millioen negers wachten in de Vereenigde Staten nog voor het Missiewerk. Zij zullen volop werk geven aan de apostelen der H. Kerk, welke de Vereenigde Staten reeds hebben voortgebracht en wier aantal steeds toeneemt en aan wie het Eucharistisch Congres van Chicago nieuwen moed heeft gegeven.

„De Katholieke Kerk gaat in de Vereenigde Staten een prachtige toekomst tegemoet en het Congres van Chicago heeft Haar een levenskracht en een aansporing gegeven zonder weerga", aldus besluit het artikel.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar & Beleenbank van Curaçao beleend van den **2n Jan. 1925** *af tot en met den* **29n Juni 1925** *onder* **No. 3305 K** *t.m* **No. 2393 L,** *zal plaats hebben, op Donderdag den 7den Octb. a. s. s' morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 11 Septb. 1926

de Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez.

In plaats van ijs.

In een artikel in het „*Chemical and Trade Journal*" wordt de bereiding van koolzuur in vasten vorm beschreven, zooals deze thans in Amerika plaats heeft. Grondstof voor het proces zijn de rookgassen, die een hoog percentage aan kooldioxyde bevatten. Deze gassen worden gecomprimeerd, water en andere onzuiverheden worden afgescheiden, daarop volgt expansie, waarna het product als sneeuw opgevangen wordt. Het wordt dan in kubusvormen van 10 inch geperst en in doozen, uit een isoleerende houtsoort gemaakt, verzonden.

Volgens genomen proeven vertoonen deze blokken gedurende 5 tot 7 dagen de eigenschappen van een uitmuntend koudmakend mengsel.

Vandaar de groote toepassing in Amerika, het land van de ijsdranken,

De kunst om geld te verdienen.

Zelfs voor dengene, die tevreden is met het peil waarop zijn zaak gekomen is en die er dus niets voor voelen, zou die zaak nog zijn uit te breiden. Want stilstaan is achteruitgaan. Elk jaar immers vallen klanten af 't zij door verhuizing, 't zij door sterfgeval en dat verlies is alleen aan te vullen wanneer men door reclame nieuwe klanten kweekt.

Maar meer nog is de advertentie noodzakelijk voor ieder, die er naar streeft zijn zaken uit te breiden en volstrekt onontbeerlijk is voor elkeen die een nieuwe zaak stichten of een nieuw artikel invoeren wil.

Zonder de advertentie zal van een nieuw artikel eerst profiteeren het komend geslacht. *Met* de advertentie kan men algeheel succes verwachten op korten termijn.

Wie de kosten van reclame wil besparen, handelt even dwaas als de boer, die zijn koeien het voedsel zou onthouden en er toch melkkoeien van zou willen maken.

Vraagt 't eens aan den Berlijnschen groot-adverteerder RUDOLF HERTZOG. Hij zal u van zijn eigen ervaring vertellen en u zeggen: Mijn zaak werd met ondergang bedreigd. Toen deed ik, wat in mijn oogen destijds een waagstuk was en ik besteedde 1250 Mark aan advertenties in een jaar. Onmiddellijk begon mijn omzet te klimmen en steeg tot 36.000 mark. Drie jaar nadien besteedde ik 12.000 mark aan advertenties. Mijn omzet ging met reuzenschreden vooruit en thans loopt hij in de millioenen. Voor 99 pCt. dank ik mijn welslagen aan de courantenreclame." Het is bekend hoe hij eens bij wijze van proef zijn reclame staakte — een proefneming, die hij altijd levendig betreurd heeft in zooverre hij verplicht was, thans heel wat meer geld uit te geven om den normalen vooruitgang weer te herstellen, dan anders zou noodig geweest zijn.

Trouwens het geslacht der zakenmenschen die nog durven beweren, dat zij de advertentie niet noodig hebben, is heden ten dage zoo goed als uitgestorven. Ook in ons land al staat het op dat gebied nog verre ten achter bij het buitenland.

Een der baanbrekers voor courantreclame in Amerika is JOHN WANNAMAKER, de groote manufacturier en confectie-koopman van 't nieuwe wereldeel, die verklaarde: „Het is absoluut noodzakelijk telken jare een flink gedeelte van de winst voor adverteeren af te zonderen. Voor mij zijn de uitgaven daarvoor eenvoudig ongelimiteerd, omdat ik weet dat ik geld, uitgegeven aan goede advertenties, steeds met woekerwinst terugkrijg. Mijn succes heb ik aan de couranten te danken."

Al is ook ten onzent het benepen vooroordeel overwonnen, dat reclame slechts een soort van humbug of kwakzalverij is, in waardeering voor de onmetelijke kracht eener goede advertentie, staan wij beslist nog ten achter.

Men behoeft slechts de Amerikaansche en Engelsche couranten en tijdschriften in te zien — voor den oorlog maakte ook Duitschland reeds een schitterende figuur — om onmiddellijk overtuigd te worden van den durf, het vernuft en de energie waarmede daar het machtige hulpmiddel der courantenadvertentie wordt benut.

Benjamin Franklin, een der grootste practici der wereld, gaf zijn zoon dezen goeden raad: Doe zaken met lieden, die reclame weten te maken en gij zult u dat nooit berouwen." Van der Bilt lanceerde immer deze eenvoudige waarheid: „Hoe wil men toch dat de wereld kennis zal nemen van uw artikel, als gij niet adverteert?" En dr. Victor Mataja gaf als resultaat zijner bevindingen: „Iedere goede advertentie is een overwinning op den concurrent." Terwijl een reclamekoning Barnum zich al bijzonder kernachtig uitdrukte, als hij zijn beschouwingen over zakendoen samenvatte in deze enkele woorden: „Niets gaat boven drukinkt."

Het beste middel om in zaken te slagen is dus reclame. En de beste reclame is een goed gestelde advertentie.

Wij kunnen hier het gezag aanhalen van den Nederlandschen professor J. G. C. Volmer, die onlangs voor studenten en toehoorders aan de Handels-Hoogeschool te Rotterdam een voordracht hield en verklaarde: „Advertenties in dagbladen zijn 't ideaal der reclame."

Een goede — speciaal een goed geplaatste courant-advertentie — kan door geen enkel ander reclamemiddel vervangen worden, om de eenvoudige reden, dat deze het publiek steeds bereikt en bewerkt op het meest gunstigste tijdstip.

Een bekende schrijver over het reclamewezen, zekere L. HILDEBRAND, betitelt in zijn boek: „*Pers-Boek-Papier*" de advertenties, welke in spoorgidsen, feestgidsen, theaterprogramma's e. d. geplaatst worden als „wilde" reclame. Na een breedvoerige beschouwing over de waarde van goed adverteeren, komt hij tot deze conclusie: „Het adverteeren dient te geschieden in een courant of ander periodiek, welke plaatselijk of gewestelijk goed is ingevoerd en dat of doorzijn bestemming, of als politiek orgaan, juist die menschen bereikt, welke men met zijn annonce ook speciaal bewerken wil.

Men dient zich natuurlijk allereerst af te vragen: hebben de lezers van die courant of dat blad behoefte aan het artikel dat ik adverteer. Is dat het geval, dan zal de courantreclame succes hebben en het succes zal grooter zijn naarmate het lezertal van zoo'n courant groot is en naarmate de advertentie deskundig is gesteld en uitgevoerd. Maar een advertentie, geplaatst buiten een courant of periodiek, vergelijkt hij met zaad, dat buiten den akker wordt gestrooid en slechts de waarde krijgt van onkruid.

Als de zakenman slaapt of als hij zich eenig rust of verpoozing gunt, werkt rusteloos voort zijn machtige compagnon, zijn reclame.

Zouden de gezamenlijke adverteerders, jaar in jaar uit, vele millioenen van guldens aan advertenties besteden, geen echte zakenmenschen zijn?

Stellig. Men adverteert uitsluitend omdat men er zijn voordeel in ziet en men besteedt steeds groote sommen aan advertenties, omdat men weet, dat het geld daaraan besteed, steeds met woekerwinst terugvloeit in de kas van het bedrijf.

Nieuwe firma's adverteeren omdat zij weten, dat het zonder de advertenties onmogelijk is zich op te werken tot concurrent van vermaarde huizen.

En oude, machtige firma's adverteeren weer op haar beurt, omdat zij onmogelijk den nieuwen concurrent het hoofd kunnen bieden, zonder de machtige hulp van de courant-reclame.

Nu kome men vooral niet aandragen met de zeer benepen opmerking: Ja, die groote machtige huizen, die kunnen wel adverteeren: bij hen komt het op honderd gulden meer of minder niet aan.

Alsof een echte businessman — hij moge nog zoo'n groote zaak hebben — het niet als hoogste dwaasheid zou beschouwen geld uit te geven in het wilde weg. Alsof ook voor hem niet het eerste artikel van zijn grondwet voor zaken-doen is; geen uitgaaf, hoe gering ook, of er moet redelijker wijze van verwacht kunnen worden, dat ze noodzakelijk is.

Zeker, machtige maatschappijen besteden groote sommen aan advertenties, maar dat geschiedt toch alleen omdat zij overtuigd zijn van de ijzeren noodzakelijkheid, dat elk jaar een hoog percentage van de totaal-uitgave besteed moet worden, evenzeer aan de reclame, als aan salarissen en arbeidsloonen van de levende krachten welke hen dienen.

En daarin moet ook de kleinste koopman hen navolgen.

Ieder modern zakenman is verplicht elk jaar een flink gedeelte der uitgaven voor reclame te besteden.

Ook heeft gelukkig afgedaan een tweede even bekrompen en zielige uitvlucht: „Wij als oude gevestigde firma, die zoo algemeen bekend zijn van jaren her, die nooit buitengewone reclame gemaakt hebben, wij behoeven niet te adverteeren. Of erger nog, wij mogen zelfs niet adverteeren, want het publiek zou gaan meenen, dat onze zaak niet meer zoo floreert als voorheen."

Tien tegen een, dat het publiek, als het aldus dacht, wel eens groot gelijk kon hebben, want niet ongestraft teert men in onze dagen op ouden roem en bekendheid. Doch het publiek zal stellig niet zoo oordeelen. Integendeel: de cliëntèle zal 't toejuichen, dat zoo'n oude zaak zich eindelijk ook eens moderniseert en onbekenden zullen met verrassing constateeren, dat ze nu in de onmiddellijke nabijheid iets kunnen vinden, wat ze tot dusverre elders en somtijds heel verre zijn gaan zoeken.

Men begrijpe toch, dat het publiek tegenwoordig alleen vertrouwen heeft in zaken die met den tijd medegaan. Van den zakenman verwacht men. dat deze relatiën heeft om goede waar goedkoop te leveren. De tijd van trekschuit en diligence — van zich weinig of niet verplaatsen derhalve — is voorbij en de tijd dat oude deftige huizen nog monopolies hadden van eenige waarde, evenzeer.

Sterker nog: Schrijver dezes is het meermalen overkomen, dat hij den gelukkigen bezitter van een waardevol zakengeheim en den bona-fide alleenverkooper van een goed artikel bitter hoorde klagen, dat een concurrent met minder goede waar hem doodende concurrentie aandeed. Waarom? Alleen door de kracht van publiciteit.

En zouden die klagers, hadden zij hetzelfde middel toegepast, niet veel eer en veel beter geslaagd zijn, dan hunne belagers? Immers ja, want hoe deugdelijker het artikel, hoe blijvender succes.

De niet-adverteerder en de adverteerder zijn te vergelijken met vensters op een zeer druk marktplein, waarop de eene, die stilweg langs de straat zit, kalm afwachtende tot de koopers van zelf komen, zich erover verbaast en ergert, dat de andere, die dezelfde waar luid en frisch aanprijst, alle publiek te lokken weet.

Mag men nu uit al het bovenstaande concludeeren, dat beslist elke courantreclame wonderen verricht.

Neen, allerminst.

Grif geven we toe. dat er menschen zijn, die met adverteeren eenvoudig geld vermorsen.

Goed adverteeren is een kunst.

Die adverteeren wil, moet ook de kennis daartoe hebben.

Die geld besteedt aan advertenties moet er ook tijd aan besteden.

Ontbreekt hem de kennis en ontbreekt hem den tijd, dan moet hij de hulp inroepen van anderen,

Evenmin als de leider van een drukke zaak zelf handenarbeid zal verrichten, evenmin als hij zijn administrateur, kassier, of reiziger het werk uit de handen zal willen nemen, evenmin zal hij zijn eigen reclamechef willen zijn.

Hij zal daarvoor een speciaal persoon aanstellen en deze evenzeer als zijn rechterhand beschouwen als zijn procuratiehouder of chef. En wanneer het een klein bedrijf geldt, zal hij te rade gaan bij deskundigen en dezen zijn vertrouwen schenken.

Adverteeren geeft winst,. Geen modern zakenman, die het zal ontkennen. Maar dan beschouwe men de reclame niet als lastig onderdeel der zaak, maar als een zeer voornamen factor, voor de instandhouding en den bloei van zijn bedrijf.

Voor de courantenreclame geldt als eerste vereischte, dat men een onderzoek instelle naar de publiciteitswaarde van een blad.

Berichten uit de Kolonie.

Ina Vanterpool.

Nadere berichten omtrent het vergaan van de *Ina Vanterpool* melden.

Het ongeluk gebeurde op Donderdag 16 September. Zoowel de *Ina Vanterpool* als de *Virginia* lagen op de reede van St. Eustatius voor anker. Tengevolge van den orkaan, die meer noordelijk woedde, was de zee zeer ruw en de wind zuidwest, dus landwaarts, zoodat de beide schepen geen zeil konden maken om weg te komen.

Van beide schepen brak de ankerketting, doch de *Ina* werd op de rotsen geworpen en stukgeslagen, terwijl de *Virginia* zich in het zand vastwerkte en behouden bleef.

Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor, omdat de bemanning van beide schepen bijtijds zich in veiligheid kon stellen. Ook de Mail werd gered. De lading is echter voor het grootste deel bedorven.

— Bij dat stormweer viel er op St. Martin dien dag 240 m.M. regen.

Ontvangen.

Een brochure:

Verslag van de Vergadering in de Loge „Igualdad" op 10 Augustus 1926. Over de WATERVOORZIENING.

— *Verslag van de* KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID *op Curaçao over het jaar 1925.*

Een Regendag

Zou de regentijd werkelijk al begonnen zijn? Het is nog pas September.

Na de snikheete eerste dagen der week, hebben we Donderdag een echten regendag gehad. 'S morgen ten 6 uur een korte harde bui, en werder den geheelen morgen een zachte kalme regen. Buiten staat alles overal even frisch en groen.

Aruba schijnt er, wat de droogte betreft, nog wel het ergste aan toe te zijn. Want tot Maandag had het daar, behalve op Savanet en San Nicolas, nog zoo goed als niets geregend.

De Haven van Rotterdam.

Op 31 December 1924 kwam het 10.000 ste schip de haven van Rotterdam binnen.

In het jaar 1925 kwam het 10.000 ste schip reeds in het begin van December de haven van Rotterdam binnen.

In het jaar 1926 zal reeds in deze maand September het 10.000 ste schip de haven van Rotterdam binnenloopen.

Steeds is de haven van Rotterdam overbezet met schepen.

Tot nu toe heeft geen schip te Rotterdam langer dan één dag behoeven te wachten.

Het totale wateroppervlak in Hectaren van de *havens voor zeeschepen* te Rotterdam bedroeg in 1925 ruim 272 H. A.

Twee Jubilarissen.

Eergisteren vierden twee Curacaosche missionarissen hun zilveren professiefeest.

De Zeer Eerw. Pater H. SMIT, pastoor te Pietermaai en de WEerw. Pater R. BUHRS, kapelaan van de kerk van de H. Familie op San Mateo Otrabanda. Beiden zijn reeds ruim 17 jaar met veel vrucht in onze Missie werkzaam.

Onze hartelijke felicitatie met den wensch dat beiden over 6 jaren in gezondheid en nog rijker aan verdiensten hun zilveren Priesterfeest zullen mogen vieren.

Het Panama-kanaal.

De inkomsten van de tolgelden voor de doorvaart door het Panama-kanaal bedroegen gedurende het fiscaal jaar, dat eindigde op 30 Juni 1926, de som van 22.831.762 dollars. Dit beteekent een vermeerdering van 1.530.532 dollars of ruim 7% vergeleken bij het jaar tevoren.

Het aantal schepen, dat in beide richtingen gedurende dit laatste fiscaal jaar het Kanaal passeerde, was 5926, een vermeerdering van 524 schepen of 11% meer dan 't jaar tevoren.

In de maand Maart was de drukte in het Kanaal het grootste. Er gingen die maand 506 schepen door het Kanaal met 2.607. 460 ton lading, wat aan inkomsten opbracht 2.200.212 dollars.

Mabel Marguerite.

Deze goulet, van Barbados afkomstig en varend voor rekening van den Heer JULIO HERRERA van Bonaire met grintvervoer voor de C. P. I. M. en die de vorige week op Klein-Curaçao strandde, wordt als verloren beschouwd. Hij zit met de kop 't strand, terwijl het achterschip door de branding voortdurend op en neer bewogen wordt.

De *Samson* van de C. S. M. heeft er niets kunnen uitrichten.

Alweer Ford.

Ford heeft wederom een merkwaardig record te boeken.

Ford heeft in Juli l.l. zijn 14 millioensten wagen afgeleverd.

Dit cijfer spreekt duidelijker in de volgende omlijsting.

De eerste Fordwagen werd afgebouwd op 1 October 1908.

Op 10 December 1915 werd pas het eerste millioen bereikt. Dat was dus 7 jaar later.

Op 4 Juni 1924, dus nog 9 jaar later, was hij al aan 10.000.000. De aflevering van den tien millioensten wagen ging met luister en de wagen reed dwars door Amerika, van New-York naar San Francisco, over den Lincoln Highway.

Nu, slechts 25 maanden later, is de productie reeds met 4.000.000 vermeerderd en gebracht op 14 millioen!

Auto's.

Van 1 Januari tot 1 Juli van dit jaar werden in Buenos Aires ingevoerd 31.340 Auto's en trucks.

In het geheel zijn er nu in Argentinië 207.030 motorwagens in gebruik.

Petroleum.

De *Golf Petr. Cy* heeft een petroleumbron *Put Lago* No 1 aangeboord die 5.7000 barrils per dag oplevert. Deze put ligt in het petroleumveld Lagunillas aan de Oostzijde van het Meer van Maracaibo op ongeveer 28 K. M. afstand ten zuiden van Cabimas. De *Gulf* heeft te Lagunillas twee groote tanks laten bouwen elk van 55,000 barrils inhoud. In één van deze tanks wordt de olie van put *Lago No I* opgezameld en de tankbooten zijn sedert 1 Sept. begonnen hier hun lading in te nemen,

De *Lago Co* heeft drie nieuwe gebouwen ten noorden van Lagunillas opgetrokken onder directie van den Ingenieur M. Henry Beauveau.

Met de laatste gunstige boorresultaten is het olieveld van Lagunillas in volle actie gekomen. Men beschouwt het nu reeds als het 2de of 3de rijkste olieveld van Venezuela

De *Ven. Oil. Conc.* heeft een weg laten aanleggen van Lagunillas naar Cabimas over een afstand van 28 K M

— De petroleum-concessies uitgegeven op het schiereiland Paraguaná zijn door een commissie opgemeten onder leiding van den Ingenieur M. J. H Wilhite en zijn twee assistenten John Buricson en R. A. Ward. Die opmetingen hebben drie maanden geduurd want er bestaan meer dan 20 concessies op het schiereiland Paraguaná.

Officieele Berichten.

Aan Mej. Susan L. Leverock, tijdelijk postbeambte te St. Johns op Saba, is eervol ontslag verleend en de heer James Hassell is aangesteld tot postbeambte te St. Johns.

Aan den hulpkommies der belastingen alhier R. Nahr is twee maanden binnenlandsch verlof verleend.

De heer E. S. C. de Veer Abrahamsz is, op zijn verzoek, eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van notaris op Curaçao.

De heer F. E. Quadekker, Chef van den Militairen Geneeskundigen dienst alhier is tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in Curaçao.

(*Van de vorige week.*)

Aan den wd. Havenmeester en Loods alhier R. J. Beaujon is tien dagen vrijstelling van dienst verleend en de loods M. C. Cadieres is gedurende dien tijd tijdelijk belast met de functien van Havenmeester en Loods alhier.

De adjunct-commies ter Administratie van financien M. P. B. Gorsira is benoemd tot buitengewoon rooimeester voor het eiland Curaçao.

De adjunct-commies H. B. C. Schotborgh is bevorderd tot commies, de klerk M. C. W. Schotborgh tot adjunct-commies en de schrijver V. A. Argus tot klerk.

De heer H. Benne Jr. is benoemd tot loods te Willemstad en aan de Caracasbaai op Curaçao.

Aan den heer Ph. F. de Haseth PLz. is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als Yker op Curaçao en de schrijver op het Departement van Openbare Werken A. van der Gen is benoemd tot tijdelijk Yker op Curaçao.

Mej. N. C. van der Linde is benoemd tot onderwijzeres tweede klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao.

Juan Luis Mateo op Aruba is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse.

Aan Mej. J. S. H. Forbes. onderwijzeres aan de Wilhelminaschool alhier, is, op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend ingaande 1 December 1926.

Aan den agent van politie 2de klasse alhier L. A. Baart is, wegens ziekte veertien dagen binnenlandsche verlof verleend.

Mej. R. Abbad onderwijzeres 3de klasse, tijdelijk werkzaam aan de Hendrikschool alhier, is overgeplaatst en tijdelijk werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool en Mej. C. M. Perret Gentil, onderwijzeres 4de klasse, tijdelijk werkzaam aan de Voorbereidende klassen bij de Wilhelminaschool is overgeplaatst en tijdelijk werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

Koloniale Kas.

De inkomten van de Koloniale Kas bedroegen over het *Tweede kwartaal* aan *belastingen voor het eiland Curaçao*

in het 2e kw. 1926		*in het 2de kw.* 1925
482.406 fl.		398.587 fl.
aan inkomsten van ondersch. aard.		
196.973 fl.		167.461 fl.
679.379 fl.	TOTAAL	566.048 fl.

Voor de geheele kolonie aan belastingen

in het 2e kw. 1926	*in het 2e kw.* 1926
535.394 fl.	455.236 fl.
aan inkomsten van ondersch. aard.	
228.938 fl.	189.866 fl.
764.332 fl.	645.102 fl.

Voor het *Iste halfjaar* bedroegen de inkomsten van de *geheele kolonie*

	1926	1925
aan belast.	1.026.736	885.053.
ink v. o. a.	470.136	372.108.
	1.496.872 fl.	1.257.161 fl.

terwijl de raming over dit halfjaar bedroeg

aan *belastingen*	768.500
„ ink. v. ondersch. aard	341.300
aan fictieve inkomsten van bijz. heffing	32.500
	fl. 1.142.300

De loodsgelden brachten in dit *2e kwartaal* op

In 1926	*in 1925*
78.088 fl.	59.541 fl.

ALLERLEI.

Concurrentie voor suiker.

Dr. Ormandy legde aan het Chemische Congres te Londen een rapport over, waarin hij mededeelt, dat het procedé om uit houtzaagsel suiker te bereiden op het punt staat om handelswaarde te verkrijgen.

De proeven hebben aangetoond, dat uit 50 K.G. zaagsel 32.5 d.Gr. suiker bereid kan worden.

De waarde van deze vinding is zeer groot, daar berekend is, dat 20 pCt. van het hout, dat jaarlijks over de geheele wereld gekapt wordt als zaagsel verloren gaat.

Voor den Zakenman.

Op het doode spoor geraakt Uw zaak, indien gij niet of niet meer adverteert. Zelfs op het beste artikel moet geregeld de aandacht gevestigd worden.

— Sommige adverteerders hebben geen juist begrip van het opstellen van goede advertenties. Anderen verwachten echter, dat er een soort tooverkracht van hun advertenties uitgaat. Zien zij niet terstond groote resultaten, dan staan zij dadelijk klaar om adverteeren in het algemeen te veroordeelen. Zulke adverteerders zien natuurlijk over het hoofd, dat het uitwerkingsproces van een reclamecampagne een zekere tijdsruimte vraagt.

Droog Amerika.

Wat er in de Vereenigde Staten van het drankverbod terecht komt, leeren de volgende cijfers, voorkomend in een rapport van majoor Hesse, superintendant van het departement van politie, te Washington.

In het fiscaal jaar, eindigend 30 Juni, bedroeg het aantal overtredingen van de drankwet 19.176 tegen slechts 17.453 in de overeenkomstige periode van het afgeloopen jaar. Het aantal ontdekte geheime distilleerderijen steeg in deze periode van 54 op 114; de hoeveelheid in beslag genomen alcoholische dranken van 21.892 gallon tot 25.624.

In aanvulling op deze cijfers kunnen de volgende dienen, gepubliceerd door de *Metropolitan Life Insurance Co.* te Washington.

Volgens de statistieken dezer maatschappij steeg het aantal sterfgevallen, tengevolge van alcoholisme, in 1925, vergeleken bij 1920, het jaar, waarin de drankwet werd ingevoerd, met 25 pCt.

Tegen alle bedoelingen in schijnt de wet dus juist de statistieken nog ongunstiger te maken.

BUITENLAND.

ITALIE.

Merkwaardige uitspraken van Minister Rocca.

De Minister van Justitie, Rocca, heeft bij de behandeling der begrooting van zijn departement in de Kamer merkwaardig verklaringen afgelegd ten aanzien van de nieuwe kerkelijke wetgeving. Belangrijk was deze toespraak niet alleen om de voorzichtige, ja delicate wijze, waarop hij de meening der fascistische regeering betreffende de kerkelijke politiek en de hervorming der kerkelijke wetgeving heeft weergegeven, maar nog meer om hetgeen Rocca niet gezegd heeft, doch bij de logische inductie uit zijn woorden kon worden afgeleid.

De Minister zeide, zooals de *Msb.*-correspondent berichte, o.a.: „Wat de hervorming der kerkelijke wetgeving betreft, zijn de voorbereidende studiën der Commissie voltooid.

Haar voorstellen zijn nu het voorwerp van de bijzondere aandacht der regeering. Men moet zich echter niet ontveinzen, dat de opmerkingen, naar aanleiding dezer hervorming gemaakt in een openbaren brief door het Hoogste Kerkelijk Gezag, welks woord door alle Italianen met den grootsten eerbied aanhoord wordt, misschien eenigszins de termen van het vraagstuk anders gemaakt hebben dan ze waren op het oogenblik, waarop de commissie haar werk begon.

(Zooals men zich wellicht nog herinnert, luidde de verklaring van Pius XI aldus: „De civiele macht kan geen wetten uitvaardigen, kerkelijke personen of zaken betreffend, tenzij in overleg met de kerkelijke macht. Dit overleg kan in Italië echter niet plaats grijpen zoolang de Romeinsche kwestie niet is opgelost." Verder ging dit Pauselijk schrijven niet. Het waren de praemissen: de logische conclusie was duidelijk. Allen, die met welwillende gezindheid het Pauselijk document lazen, besloten hieruit, dat van nu af alle pogingen moesten worden aangewend, om tot de oplossing van die kwestie te geraken.)

Met deze verandering dient men rekening te houden en het kan niet anders, of zij moet van invloed zijn op de definitieve beslissingen. Dit verandert echter natuurlijk in geenen deele den algemeenen geest van de godsdienstige politiek der fascistische regeering, die niet geïnspireerd wordt door opportuniteits-redenen, maar door een diepe overtuiging omtrent de natuur en de zending van den Staat in het algemeen en in 't bijzonder van den Italiaanschen Staat, die niet anders kan zijn dan Katholiek".

Nog een andere belangrijke verklaring heeft de Italiaansche minister van Justitie, in verband met de kwestie der kerkelijke wetgeving, voor de Kamer afgelegd:

„Het agnosticisme van den Staat, fundamenteel dogma der liberale leering, is in geen land der wereld zoo groote onzin als in Italië, waar de geschiedenis der natie als het ware één is met de geschiedenis van het Katholicisme.

Het practisch aanvaarden van een religieus indifferentisme in een land, welks grondwet aanvangt met de plechtige belijdenis van het Katholieke geloof, moest niet alleen als een moreel en politiek vergrijp beschouwd worden, maar hield tevens een verloochening in van heel een verleden, waaraan Italië juist zijn roem te danken heeft."

Rocca nu heeft met de door hem in de Kamer afgelegde verklaring die fout willen goed maken. De Italiaansche staat keert hiermee wederom terug naar den historischen oorsprong van het nationale leven.

Niet minder belangrijk is ook, hetgeen Rocca onmiddellijk hierop liet volgen: „Ik ben blijde, zeide hij, thans op plechtige wijze te kunnen aankondigen, dat in de gerechtszalen wederom de Christus, het symbool der goddelijke gerechtigheid, in eere zal worden hersteld."

Het was op het feest van Kruisvinding j.l. dat Martire, de bekende Italiaansche strijder in het katholieke kamp, over deze aangelegenheid den minister van Justitie een memorandum ter hand stelde. Niet alleen de minister, maar ook Mussolini juichte aanstonds dit voorstel toe.

Hier denkt men onwillekeurig aan de edele woorden van Parini in het parlement der Cisalpijnsche republiek: „Waar de burger Christus niet is, daar treedt de burger Parini niet binnen." Aldus waar de aardsche gerechtigheid niet is het symbool der goddelijke, daar vindt men ook niet de ware gerechtigheid der wetten.

En de Italiaansche Kamer heeft bij de aankondiging van den terugkeer van het Kruisbeeld in de gerechtszalen geapplaudiseerd...

Dit alles toont voldoende aan, zegt de *Corriere d'Italia*, het katholieke blad van Rome, dat de godsdienstpolitiek der fascistische regeering niet beantwoordt aan toevallige politieke berekeningen, zooals sommigen voorgeven, maar voortvloeit uit de innige overtuiging van het gemoed.

Ook wij willen daar niet aan twijfelen. Terloops mogen wij echter nog constateeren, dat sommige liberale bladen, zooals de *Tribuna*, die zich sinds 1 Januari in een fascistisch plunje gestoken heeft, nog even venijnig tegen het Vaticaan zijn als weleer en hun maçonnieke allures geenszins hebben prijs gegeven. De vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken.

Kerkvervolging in Mexico.

Over de kerkvervolging in Mexico maakte dezer dagen de Romeinsche corr. van de Brusselsche *Standaard* de volgende treffende opmerkingen na herinnerd te hebben aan de grootsche ontvangst, welken den vertegenwoordiger des Pausen en den verderen deelnemers aan het Eucharistische Congres in de Ver. Staten, ook van de Regeeringen niet-katholieke personen ten deel viel:

„De Mexicaansche priesters, die te Chicago zoo vriendelijk door protestanten en joden werden bejegend, zien zich den terugkeer tot hun eigen land ontzegd. Hier geen speciale trein met roodbekleede „Pulman"- wagens voor een Pauselijken legaat, maar een bevel binnen vier en twintig uren het land te verlaten. Hier geen plechtige ontvangst voor vreemde priesters, maar een behandeling die men aan schurken en moordenaars zou sparen, en de verbanning en de gevangenis in haar ergsten vorm.

New-York biedt het eere-burgerschap aan Kardinaal Bonzano, Mgr. Manriquez y Zarate sterft in een gevangenis. De regeering van President Coolidge huldigt de vrijheid, en looft de Kerk en hare instellingen om haar eeuwenlange beschavingswerk ten bate van de natie. 't Katholicisme wordt vereerd om zijn geest en werk van vooruitgang, om zijn sociale weldaden, om zijn beginselen van orde en vrede en rechtvaardigheid.

Aan de overzijde van de grenst wordt dat alles omverre geworpen. Kloosters zijn bij de Wet — en de Wet is onaantastbaar — verboden. De Kerk die de volken heeft opgevoed, zal zich niet langer mogen bezig houden met onderwijs. Er zijn te veel analfabeten in Mexico, en om in dat euvel te voorzien, zal men alvast al de katholieke scholen sluiten. Er heerschen veel sociale wantoestanden in Mexico, en daarom zal men de Kerk en de priesters verhinderen hun zegenrijk werk voort te zetten ten bate van den mindeien man, den arbeider en den Indiaan.

En vooral geen priestertoog meer in de straten: het zeer zuiver oog van president Calles zou zich daaraan kunnen ergeren. En daarom gevangenisstraf en boete voor die de orde durft storen door 't dragen van zwarte of bruine pij.

Chicago bouwt reuzenkerken en reuzenaltaren rijzen op in gansch de Vereenigde Staten; in Mexico zijn alle kerkelijke gebouwen staatseigendom verklaard, en de regeering zal in overweging nemen welke tempels aan hun eerste bestemming nog verder zullen beantwoorden. Als het aantal priesters beperkt wordt, waarom dan nog tallooze kerken openhouden? Cyniek is de houding der Vrijmetselarij in dit droeve land: de strijd van het licht tegen de duisternis! Akelige spotternij in dezen donkeren tijd!

De tekst van de Vervolgingswet werd in 't Spaansch door den „Osservatore Romano" overgedrukt. Elk artikel van het dekreet eindigt aldus: .... zal gestraft worden met zooveel pesos boete, zooveel maanden en jaren gevangenis die 't priesterschap uitoefent, niet Mexikaan zijnde; die priester of kloosterling zijnde zich vermeet onderwijs te geven, of den Staat in gevaar brengt door in habijt op straat te komen; die kloostergeloften durft afnemen; die de Regeering durft afkeuren; geestelijken, die zich met politiek zouden durven bemoeden; publicisten die tegen de Vervolgingswet zouden durven opkomen; gemeente-overheden die de kloosterlingen niet zouden verdrijven, enz. enz.

Mexico katholiek? de Vereenigde Staten protestant? Men vraagt zich af of hier zinsbegoocheling bestaat. Maar één ding is zeker: hoe verwoeder de aanval zijn zal tegen de Kerk, des te heerlijker wordt dezer triomf. En al moest nu voor jaren in Mexico een katacombentijd aanbreken, eens zal het katholicisme weer glansrijk naar voren treden en de opvolger van president Calles zal om de hulp verzoeken van priesters en missionarissen om zijn arm land te bekeeren en te beschaven.

Niet de Kerk is bevreesd voor martelaren. Menschen gaan heen, ook als ze Calles heeten, maar de katholieke godsdienst blijft en groeit door de vervolging zelf".

Een protestantsch oordeel over Mexico.

Onlangs liet de anti-rev. *Rotterdammer* zich in afkeurenden zin uit over de kerkvervolging in Mexico.

Thans lezen wij in de anti-revol. *Standaard*:

„De strijd tusschen Kerk en Staat, die reeds jarenlang in Mexico gaande was, is toen socialistische geesten het roer in handen kregen, tot een strijd tegen den godsdienst en tot bittere vervolging geworden.

Het is niet gemakkelijk de toestanden in Mexico te beoordeelen, maar uit het feit, dat de Overheid in Mexico, zelfs waar zij de Kerken met rust laat, er haar toch aan herinnert, dat zij de macht en de begeerte heeft al haar bezit tot staatsbezit te verklaren, en uit de verklaringen van den president, die zich lijnrecht tegen den dienst van God richtten, even positief als de Communisten in Rusland dit waagden, blijkt duidelijk dat niet een kamp tegen een bepaalde Kerk, maar, een verbitterde strijd tegen God en Zijn dienst de wezenlijke bedoeling der Mexicaansche Overheid is.

Voor de toekomst van dit reeds zoo door allerlei twisten verscheurde volk is dit wel het allerergste wat het kon treffen, hoezeer het mogelijk is, dat uit dit kwaad op den duur iets goeds kan voortkomen. Indien namelijk de vervolging van het geloof, geloofsversterking wekt.

Opmerkelijk is in dezen gang van zaken de houding der socialisten in Europa, die meenen op weg te zijn alom de macht te veroveren en een nieuwen staat van zaken te zullen stichten.

De vervolging van socialisten in Rusland wekte protest. De vervolging van de Kerk liet hen koud.

Ook thans is men aanstonds geneigd de houding der Mexicaansche Regeering te verdedigen, wijl immers de Kerk beschuldigd wordt het „kapiaal" te dienen.

Het wijst er op, wat ook Europa in de toekomst bedreigt.

Het beginsel der revolutie voert, trouwens het kan niet anders, tot vervolging van wie weigert er de knie voor te buigen.

4-5